

Столична община

Изходящ №

СОА20-ВК66-10520-[2]

Регистриран на 13.01.2021

За проверка: <https://sofia.bg/registry-report>

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

София 1000, ул. „Московска“ № 33; тел. 9377261; www.sofia.bg

**ДО
Г-Н СИМЕОН СТАВРЕВ
ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИК
СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ**

**ЧРЕЗ Г-Н ЕЛЕН ГЕРДЖИКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СТОЛИЧЕН
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ**

Относно: *Питане с рег. № СОА20-ВК66-10520/08.12.2020 г.*

Уважаеми г-н Ставрев,

В отговор на поставените в питането въпроси Ви предоставям информация от направление „Зелена система, екология и земеползване“ на Столична община:

Подобряването на качеството на атмосферния въздух е стратегическа задача на Столична община. Проучване на химичния състав на фините прахови частици, извършено от Националния институт по метеорология и хидрология, направено по мое искане, показва, че основен принос в замърсяването през зимните месеци се дължи на битовото отопление с твърди горива, основно дърва и въглища. По данни на Столична община около 55 хил. домакинства се отопляват на твърдо битово гориво. Това беше причината да осигурим финансов ресурс за поетапна подмяна на печките за битово отопление на дърва, въглища и отчасти нефта, с екологични варианти, каквито са включване към газопроводната и топлофикационната мрежа, поставяне на климатици или пелетни инсталации според спецификата на района и предпочитанията на гражданите.

В момента Столична община изпълнява 2 проекта с европейски средства, които целят подмяната на уредите за отопление на твърдо гориво:

1. Проект по програма LIFE, със срок на изпълнение до м. октомври 2024 г.;
2. Проект по програма „Околна среда“, със срок до 31.12.2023 г.

В рамките на интегриран проект „Българските общини работят заедно за подобряване на качеството на атмосферния въздух“ по програма LIFE на Европейския съюз, в периода от 02.01.2020 г. до 02.04.2021 г. като първи етап е предвидено Столична

община да проведе кампания за кандидатстване, да сключи индивидуални договори и да подмени отоплителните уреди на дърва и/или въглища с нови на газ и пелети на 140 домакинства. 140-те домакинства от пилотната фаза са одобрени. Към края на годината започна подмяната им, която трябва да приключи до март. Същинската фаза от изпълнението на проекта започва през м. април тази година и трябва окончателно да завърши до м. октомври 2024 г.

Вторият голям проект „Подобряване качеството на атмосферния въздух в Столична община чрез подмяна на отоплителни устройства на твърдо гориво с екологични алтернативи“ се финансира по оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“. Административният договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ между Столична община и управляващия орган на програмата беше подписан през април 2019 г. За предварителната подготовка и техническите дейности, свързани със стартирането на дейностите по проекта беше открита процедура по реда на ЗОП за техническа за изпълнение на дейности от Етап 1. Етапите на процедурата са проведени в законовите срокове. След открития конкурс техническата помощ беше възложена на обединение „Екологично отопление-София“ ДЗЗД. Договорът и всички документи са предоставени на УО за последващ контрол за законосъобразност, като не са констатирани нередности.

Срокът за изпълнение на проекта за подмяна на отоплителни устройства на твърдо гориво с екологични алтернативи тече от датата на административния договор, до 59 месеца, разпределени по следния начин:

- 54 месеца за физическото изпълнение на дейностите по проекта. Физическото изпълнение на дейностите от първия етап (подготвителен) следва да приключи не по-късно от 31.05.2021 г., а на дейностите от втория етап – не по-късно от 31.12.2023г. Същинските инвестиционни мерки за подмяна на отоплителните устройства се изпълняват през този втори етап след одобрение от УО на изготвения пакет отчетни документи и предложение за определяне на параметрите за втория етап.

- 5 месеца за административно приключване на проекта, но не по-късно от 31.05.2024 г.

Индикаторите за изпълнение на проекта, съгласно насоките за кандидатстване към процедура № BG16M1OP002-5.003 „Мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух“ по приоритетна ос 5 „Подобряване качеството на атмосферния въздух“ на Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ и сключения договор по проекта за подмяна на отоплителни устройства на твърдо гориво с екологични алтернативи индикаторите, са:

I. За първи етап:

1. Индикатор за резултат: Представено предложение за определяне на параметрите на втория етап от проекта на база резултатите от изпълнението на първия етап.

2. Индикатори за изпълнение: Проекти, насочени към намаляване количествата на ФПЧ10 и Nox – 1 брой; Извършени проучвания на нагласите на населението в рамките на общината – 1 брой; Проведени разяснителни/обучителни кампании за повишаване осведомеността на населението в общината – 1 брой; Разработен механизъм, чрез който кандидатът ще осигури приоритетност на инвестициите в санирани сгради –1 брой; Разработен механизъм, отчитащ приходите от предаването на заменените отоплителни устройства – 1 брой; Разработена визия за подхода, по който ще бъдат подменени отоплителните устройства на твърдо гориво – 1 брой; Разработен документ със

средни/пределни цени за отопление за различните алтернативни форми на отопление при подмяна на устройство на дърва и въглища – 1 брой;

II. За втори етап на проектното предложение (целевата стойност се определя на база резултатите от изпълнението на първия етап.):

1. Индикатор за резултат: Базова стойност общо - 824,26 т/г и целева стойност 569,54 т/г.;

2. Индикатори за изпълнение: Население, обхванато от мерките за намаляване на количествата на ФПЧ10 и NOx – като целевата стойност за Столична община е 1 336 554 лица, съгласно Насоките за кандидатстване (броят на жителите на съответната община, на чиято територия ще се изпълняват мерките, финансирани по съответния проект (съгл. прогнозни данни от НСИ към 2020 г.).

Кампанията за кандидатстване за подмяна на отоплителни устройства на твърдо гориво беше обявена през май 2020 г. Формулярите за кандидатстване се подаваха в съответната районна администрация за улеснение на гражданите. Първоначално обявеният краен срок за подаване на формуляри за кандидатстване беше 20.08.2020 г. Предвид обстоятелството, че периодът на кампанията попадна в обхвата на летния сезон и в продължаваща ситуация на прилагани противоепидемични мерки и ограничения, които те налагат, срокът беше удължен с месец - до 18.09.2020 г. Целта беше предоставяне възможност на повече желаещи да се включат в проекта.

Паралелно с кампанията за кандидатстване се осъществи и разяснителна кампания по различни комуникационни канали, включваща:

1. В периода от 20.05.2020 г. до 20.08.2020 г. по трите национални телевизии, БНТ, БТВ и Нова ТВ, ежедневно се излъчваше образователен анимиран клип. Клипът беше изработен, за да предоставя информация за:

- значението на подмяната на отоплителните устройства, ползите за обществеността и околна среда;
- точните действия, които желаещите да подменят устройствата си с нови, трябва да предприемат, за да заявят своето желание за участие в проекта;
- приноса на Европейския съюз и Оперативна програма „Околна среда 2014-2020г.“.

2. Допълнително, клипът се разпространи и в интернет пространството в електронните варианти на печатни медии (в. „24 часа“ в. „168 часа“, в. „България днес“), както и чрез социалните медии.

3. Проведе се широка интернет кампания, включително с публикации в социалните мрежи, на официалната страница на Столична община, на страницата на проекта и в интернет издания на различни вестници.

4. С цел по-широкото популяризиране на проекта сред заинтересованата общественост, изработеният анимиран клип се разпространи и чрез програмата на информационния канал, излъчвана чрез мултимедийните екрани разположени в метростанциите.

5. В периода от 16.06.2020 г. до 17.07.2020 г. екип от специалисти по проекта проведе информационно-разяснителна кампания за гражданите във всички райони на Столична община. Успешно се осъществиха 54 срещи при първоначално планирани 50, както по предварително съгласуван с районните администрации график, така и допълнителни. Информацията за графика беше публикувана предварително на електронната страница на проекта на Столична община, на електронните страници на

районните администрации и фейсбук страниците им, в два ежедневника, един ежеседмичник, както и на електронните им издания. Анонсът за конкретните срещи в отделните районни администрации предварително беше публикуван на електронните им страници. За организиране на срещите се използваха плакати с информация, както и брошури/дипляни.

В периода от 03.08.2020 г. до 02.09.2020 г. се осъществиха серия от 40 допълнителни информационни срещи, под формата на изнесена приемна офис на открито.

Събитията се изпълниха по график, предварително съгласуван със съответната районна администрация и разпространен за информация на гражданите, чрез електронната страница на проекта на Столична община, електронните страници на районните администрации и фейсбук страниците им.

По време на срещите експерти по проекта, експерти „Отопление, вентилация и климатизация“, представители на техническата помощ към проекта и представители от районните администрации оказаха пълно съдействие на гражданите, които имаха интерес за участие. Раздадоха се предварително подготвен пълен комплект от документите за кандидатстване (формуляри за индивидуално и колективно кандидатстване на физически лица и формуляри за кандидатстване на юридически лица и декларациите към тях) и информационни материали по проекта, както на място, в изнесения офис (шатра), така и по метода „от врата на врата“ в съответната локация. Дадоха се подробни разяснения за попълване и подаване на формулярите, както и при необходимост, се оказва помощ за тяхното попълване на място.

В резултат от тази първа покана за набиране на формуляри се получи общо 5 550 формуляра за кандидатстване, като одобрените кандидати са 5 506 бр., а 44 са отпаднали или отказали се.

В края на месец декември 2020 г. Столична община обяви обществена поръчка за доставка, монтаж и гаранционно обслужване на 25 644 устройства за битово отопление на електричество, природен газ, топлофициране, пелети и радиатори, с които безплатно ще бъдат подменени старите печки на дърва и въглища на всички граждани, които се включат в програмата. Обявената поръчка е за доставка на всички видове уреди за целия наличен ресурс, което ще позволи по-голяма оперативност при реалната доставка и монтаж в домакинствата.

Столична община продължава кампанията за информиране и набиране на кандидати за безплатна подмяна на отоплителните им уреди на твърдо гориво и процесът ще продължи до изчерпване на осигурения финансов ресурс.

Графиците за извършване на дейностите по проекта са изменени и съобразявани с въвеждането, изменението и отмяната на противоепидемичните мерки и свързаните с тях ограничения и призови към гражданите по отношение на провеждане на обществени мероприятия. Дейностите по проекта предвиждат непосредствен контакт с гражданите по време на целия цикъл - от разяснителната кампания, подаването на формуляр за кандидатстване, проверките на място в домакинствата, както и последващите дейности по сключване на индивидуални договори, демонтаж на старите устройства и доставка, монтаж, тестване и въвеждане в експлоатация на новите устройства. Въпреки неизвестните обстоятелства и непредвидимостта по отношение на развитието на епидемичната обстановка от м. март 2020 г. и до настоящия момент всички дейности по проекта са провеждани при стриктно спазване на разпоредените мерки и ограничения.

За управление на проекта е определен екип, който се състои от ръководител, координатор и експерти, служители на Столична община, притежаващи подходяща квалификация и опит, съобразно спецификата на работата. В процеса на изпълнение възникна необходимост от привличане на допълнителни експерти на ниво районна администрация, които да подпомагат работата. Районните кметове на СО определиха общо 28 експерта от своите администрации. За районите „Витоша“, „Кремиковци“, „Нови Искър“ и „Панчарево“, са предвидени по двама служители с оглед териториалния им обхват. Определените служители изпълняват следните функции - приемане на формуляри за кандидатстване; попълване на специално разработените и предоставени на районните администрации електронни форми в с основните параметри от всеки приет формуляр; проверка на обстоятелства относно декларираните данни във връзка с условията за кандидатстване - адрес, собственост на недвижим имот и др.

Както беше отбелязано по-горе за улеснение на гражданите формулярите за кандидатстване се подават в съответната районна администрация. На място в районната администрация предварително определени експерти, преминали обучение за попълване на формулярите, оказват пълно съдействие. Разпечатани бланки на формуляри и придружаващите ги декларации бяха налични в районните администрации, освен, че са достъпни и в машинно-четим формат на страницата на Столична община.

Допълнително по време на информационната кампания и на организиранията повече от 90 срещи, експерти по проекта (екип за управление на проекта и експерти от общината), експерти „Отопление, вентилация и климатизация“, представители на Техническата помощ към проекта, представители от районните администрации и представители на „Овергаз Мрежи“ АД и „Топлофикация София“ ЕАД, оказаха пълно съдействие на гражданите. В изпълнение на проекта, експерти, технически лица, посещаваха домакинствата, които са бенефициенти по проекта (обследването на място).

Съгласно т. 13. от насоките за кандидатстване по процедурата допустими за финансиране през втория етап „Изпълнение на инвестиционни мерки“, са както следва:

- дейности за подмяна (доставка и монтаж) на стационарни индивидуални и многофамилни домакински горивни устройства на твърдо гориво с отоплителни устройства, отговарящи на специфични технически параметри съгласно европейското и национално законодателство (Приложение № 8 към Насоките за кандидатстване, част „условия за кандидатстване“) и използващи като гориво: газ; електричество, пелети и друга дървесна биомаса.

- дейности за подмяна (доставка и монтаж) на стационарни индивидуални и многофамилни домакински горивни устройства на твърдо гориво с алтернативни източници на топлинна енергия - свързване или възстановяване на връзката към топлофикационна система – вкл. вертикални и хоризонтални щрангове, радиатори, термостати; свързване или възстановяване на връзката към газоразпределителна мрежа. Съгласно разписаното в Насоките за кандидатстване процедурата не насърчава подмяната на отоплителни устройства на твърдо гориво с такива, използващи дърва, въглища или брикети като първично или вторично гориво. При инвестициите следва да се спазва посоченият ред на приоритетност: централно отопление (топло- и газификация), други „колективни“ решения (напр. за жилищен блок, група от многофамилни сгради, многофамилна сграда). В случаите, когато такива решения не са възможни или икономически обосновани, се разглеждат опции за индивидуално отопление на газ, биомаса (пелети и др.)

Столична община има готовност да се включи и в други програми при наличен финансов ресурс за продължаваща поетапна подмяна на уредите за отопление на твърдо гориво.

**С УВАЖЕНИЕ,
ЙОРДАНКА ФАНДЪКОВА
КМЕТ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА**

